

Time: 3 hours

Marks: 100

- N.B:** 1.All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

Q1. Explain the term city and outline the main features of Mega city, Capital city, Global city, Dual city and Post Industrial city. (20)

OR

Discuss in detail the concepts & features of Urban and Urbanization. (20)

Q2. Elucidate, with the help of a diagram the Concentric Zone Theory as presented by Burgess. (20)

OR

Discuss in detail the contribution of Robert Park to the school of urban ecology. (20)

Q3. Briefly discuss David Harvey contribution to urban studies. (20)

OR

Discuss the Chicago school and the Los Angeles School of Urban Studies. (20)

Q4. Highlight the main features of Urbanization in Post-Independence India. (20)

OR

Elaborate on the Contemporary trends of Indian Urbanization as reflected in 2011 census. (20)

Q5. Write any two short notes from the following: (20)

- a) Rural & Urban Continuum
- b) George Simmel
- c) Manuel Castells
- d) Nature of urbanization during Colonial Period

वेळ: ३ तास

गुण: १००

- सूचना: १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत .
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्रश्न १. नगर संकल्पनेचे स्पष्टीकरण द्या. मेगा शहर, राजधानी शहर, जागतिक शहर, द्वैत शहर (dual city) आणि उत्तर-औद्योगिक शहर यांची वैशिष्ट्यांचा आढावा घ्या. २०
किंवा
नगर आणि नागरीकरणाच्या संकल्पना आणि वैशिष्ट्यांविषयी सविस्तर चर्चा करा.
- प्रश्न २. बर्गोस यांनी प्रस्तुत केलेला समकेंद्री वर्तुळ सिद्धांत (Concentric Zone Theory) आकृतीच्या सहाय्याने स्पष्ट करा. २०
किंवा
नागरी परिस्थितिकीच्या विचारपीठात रॉबर्ट पार्क यांनी दिलेल्या योगदानाबद्दल सविस्तर चर्चा करा.
- प्रश्न ३. डेव्हिड हार्वे यांनी नागरी अभ्यासात दिलेल्या योगदानाबद्दल थोडक्यात चर्चा करा. २०
किंवा
नागरी अभ्यासाचे शिकागो आणि लॉस एंजेल्स विचारपीठांबद्दल चर्चा करा.
- प्रश्न ४. स्वातंत्र्योत्तर भारतातील नागरीकरणाची मुख्य वैशिष्ट्ये अधोरेखित करा. २०
किंवा
२०११ च्या जनगणनेत प्रतिबिंबित झालेल्या भारतीय नागरीकरणाच्या समकालीन प्रवृत्तींचा (कलांचा) तपशील द्या.
- प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टिप्पणी लिहा. २०
A. ग्रामीण व शहरी सातत्य
B. जॉर्ज सिमेल
C. मॅन्युअल कॅस्टल्स
D. वसाहतकालीन नागरीकरणाचे स्वरूप
